

HORIZONTAL FACILITY ЗА ЗАПАДЕН БАЛКАН И ТУРЦИЈА 2019-2022

*ЗА ТВОИТЕ ПРАВА:
ВО СОГЛАСНОСТ
СО ЕВРОПСКИТЕ
СТАНДАРДИ*

Обезбедување правда

Борба против економскиот криминал

Борба против дискриминацијата и заштита
на правата на ранливите групи

Слобода на изразување и слобода на медиумите

Механизам за координација на експертизи

<http://horizontal-facility-eu.coe.int>

Финансирано
од Европската Унија и
Советот на Европа

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Имплементирано
од Советот на Европа

ПРОДЛАБОЧУВАЊЕ НА НАПОРИТЕ СО ПРОШИРЕНИ ПРИОРИТЕТИ

Horizontal Facility за Западен Балкан и Турција (Horizontal Facility II) 2019-2022 е иницијатива за соработка на Европската Унија и Совет на Европа со регионот на Западен Балкан и Турција. Програмата поддржува прилагодени реформски процеси договорени со властите, во согласност со релевантните препораки на Советот на Европа за мониторинг и советодавни тела, во областа на човековите права, владеењето на правото и демократијата. Истата се надоврзува на резултатите и постигнатиот напредок во рамки на првата фаза од програмата, спроведена во периодот 2016-2019, а коишто вклучуваат:

- ▶ Напредок во спроведувањето на реформите во судството, затворите и полицијата преку техничка поддршка на корисниците;
- ▶ Зајакнато усогласување на законодавството и практиките со Европската конвенција за човекови права (ЕКЧП);

Донесувањето на политиките, институциите и практиките во согласност со судската пракса на Европскиот суд за човекови права (ЕСЧП), препораките на Европскиот комитет за спречување тортура и нечовечно или понижувачко постапување или казнување (КСТ), како и мислењата на Венецијанската комисија и стандардите на Европската комисија за ефикасност на правдата (ЦЕПЕЈ).

- ▶ Зајакнати политики против корупцијата, перењето пари и финансирањето на тероризам кај корисниците;

Решавање на недостатоците утврдени при евалуациите на Комитетот на експерти за евалуацијата на мерките против перење пари и финансирање на тероризам (MONEYVAL) и Групата на држави против корупција (ГРЕКО).

- ▶ Зајакнато законодавство/политики и капацитети за инклузивност и интегритет во образованието, антидискриминација, заштита на малцинствата и борба против трговијата со луѓе;

Спроведување на препораките на Европската комисија против расизмот и нетолеранцијата (ЕКРИ), Групата експерти за дејствување против трговијата со луѓе (ГРЕТА) и Комесарот за човекови права, како и оние кои произлегуваат од следењето на Рамковната конвенција за националните малцинства (РКНМ) и Европската повелба за регионални или малцински јазици (ЕПРМЈ).

- ▶ Упатства дадени на корисниците за изготвување на законодавство и политики преку механизмот за експертска координација. На пример, обезбедена е експертиза за Законот за третман на имотот (Албанија); Законот за правата на жртвите на тортура (Босна и Херцеговина); Законот за странци во однос на миграцијата (Црна Гора); Законот за заштита од дискриминација (Северна Македонија); и уставните одредби во однос на судството (Србија).

HORIZONTAL FACILITY II НА ПРВ ПОГЛЕД

Географскиот делокруг на втората фаза на програмата опфаќа активности во Албанија, Босна и Херцеговина, Косово*, Црна Гора, Северна Македонија, Србија и Турција, со посебна регионална димензија.*

Темите опфатени со Horizontal Facility вклучуваат:

- Обезбедување правда;
- Борба против економскиот криминал;
- Борба против дискриминацијата и заштита на правата на ранливите групи (вклучувајќи ги ЛГБТИ, малцинствата и Ромите) и
- Слобода на изразување и слобода на медиумите.

Буџетот наменет за програмата изнесува приближно 41 милион евра (85% финансирани од Европската Унија, 15% од Советот на Европа)

Структурата на Horizontal Facility програмата, утврдена уште во првата фаза на програмата, следи двократен пристап:

- Техничка соработка, во форма на градење капацитети, совети и други форми на техничка поддршка прилагодена на потребите на секој корисник на Horizontal Facility со цел да се постигне поголема усогласеност со европските стандарди;
- Механизам за експертска координација, флексибилна алатка преку која Советот на Европа обезбедува ад-хок законодавна експертиза и совети за политиките, како одговор на барањата дадени од страна на корисниците. Овие барања може да се однесуваат на една од четирите тематски области на програмата, но исто така може да решаваат и на други теми кои се во мандатот на Венецијанската комисија.

* Оваа ознака не е во спротивност со ставовите за статусот и е во согласност со Резолуцијата на ОН 1244 и Мислењето на МСП за косовската декларација за независност.

ШТО ИМА ЗА ЦЕЛ ДА СЕ ПОСТИГНЕ СО ПРОГРАМАТА?

Програмата им овозможува на корисниците да ги исполнат своите агенди за реформи и да ги почитуваат европските стандарди, вклучувајќи, кога тоа е релевантно, во рамки на процесот за проширување на ЕУ. Обезбедена е прилагодена и побарана поддршка за понатамошно подобрување на правните рамки и политиките, како и градење на институционалните капацитети, зајакнување на функционирањето на институциите.

За таа цел, програмските активности вклучуваат развој на капацитетите, техничка поддршка и експертиза, како и подигање на свеста за сите четири тематски области.

Втората фаза на програмата има за цел да ја зајакне одржливоста на постигнатите резултати во текот на првата фаза, истовремено обезбедувајќи чувство на сопственост кај институциите-корисници.

Програмата има за цел да донесе значителни подобрувања директно за животот на граѓаните преку своите активности, а истовремено да ја зајакне комуникацијата за постигнатите опипливи резултати.

Уникатен пристап

- ▶ **Прилагодените активности** се проектирани да ги задоволат специфичните потреби на секој корисник по консултација со надлежните органи.
- ▶ **Флексибилноста** на хоризонталниот инструмент е исклучително ценета од страна на институциите-корисници бидејќи овозможува адаптација на програмата кон променливите околности и домашните приоритети, истовремено поттикнувајќи силно чувство на локална сопственост за резултатите. Ресурсите можат да бидат прераспределени во текот на спроведувањето, за да одговорат на новопојавените потреби.
- ▶ Воведена е **регионалната димензија** во текот на спроведувањето на првата фаза од програмата. Зголемената регионална димензија претставена во II-та фаза овозможува прекугранична размена заради решавање на заедничките предизвици, споделување на најдобри практики и воспоставување платформи и мрежи за таа цел.

- ▶ **Хоризонталните прашања** се интегрирани во активностите. Сите активности во рамки на Horizontal Facility II се одвиваат со пристап кон човекови права, вклучувајќи ги принципите на родова еднаквост - во согласност со Стратегијата за родова еднаквост на Советот на Европа и се засновани на пакетот алатки за вклучување на родовите аспекти во главните политики на проектите за соработка - како што се недискриминација, еднаквост и инклузивно учество, фокусирајќи се на ранливите групи и малцинствата. Соработката со граѓанските организации е обезбедена во согласност со Упатството на Советот на Европа за учеството на граѓанските организации во активностите за соработка на Советот на Европа и во согласност со Упатствата на Европската комисија за поддршка од страна на ЕУ на граѓанското општество во земјите кои се дел од проширувањето.
- ▶ **Уникатен метод на работа, преку стратегискиот триаголник на Советот на Европа**

Програмите за техничка помош на Советот на Европа претставуваат составен дел од уникатниот стратешки триаголник на поставување на стандарди, мониторинг и соработка: развојот на законски обврзувачките стандарди е поврзан со нивно следење преку независни механизми и дополнето со техничка соработка за олеснување на нивното спроведување. Активностите на Советот на Европа се развиваат и спроведуваат во области каде што Советот на Европа има силна експертиза и може да додаде вредност.

ПОВЕЌЕ ИНФОРМАЦИИ

<http://horizontal-facility-eu.coe.int>

 [jp.horizontal.facility](https://www.facebook.com/jp.horizontal.facility)

 [@CoE_EU_HF](https://twitter.com/CoE_EU_HF)

КОНТАКТ

Horizontal Facility Co-ordination Team
Office of the Directorate General of Programmes
Council of Europe
Avenue de l'Europe F-67075 Strasbourg Cedex, France
E-пошта: Horizontal.Facility@coe.int

“Horizontal Facility за Западен Балкан и Турција 2019-2022” е заедничка иницијатива на Европската унија и Советот на Европа која им овозможува на корисниците да ги исполнат своите реформски агенди во областа на човековите права, владеење на правото и демократијата и да се придржуваат кон европските стандарди, вклучително и кога е соодветно во рамките на процесот на проширување на ЕУ. Оваа тригодишна програма опфаќа активности во Албанија, Босна и Херцеговина, Црна Гора, Северна Македонија, Србија, Турција, како и Косово* и ја спроведува Советот на Европа од мај 2019.

*Оваа ознака е без предрасуди кон положбата или статусот, и е во согласност со Резолуцијата на Советот за безбедност на Обединетите нации бр. 1244 и Мислењето на Меѓународниот суд на правдата за Декларацијата за независност на Косово.

Советот на Европа е водечка организација за човековите права на континентот. Таа има 47 држави членки, вклучувајќи ги сите членки на Европската унија. Сите држави членки на Советот на Европа ја потпишаа Европската конвенција за човекови права, која претставува меѓународен договор за заштита на човековите права, демократијата и владеењето на правото. Европскиот суд за човекови права ја следи примената на оваа конвенцијата од страна на државите членки.

www.coe.int

Земјите членки на Европската Унија одлучија да ги поврзат своите знаења, ресурси и судбини. Заедно тие изградиле зона на стабилност, демократија и одржлив развој, истовремено одржувајќи ја културната разновидност, толеранцијата и индивидуалните слободи. Европската Унија се залага за споделување на своите постигнувања и вредности со држави и народи и надвор од нејзините граници.

www.europa.eu

Финансирано
од Европската Унија и
Советот на Европа

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Имплементирано
од Советот на Европа